

SKLEROZACIJA PROŠIRENIH VENA

PROŠIRENJE VENA Varices cruris. Nazivom varikozne promjene na nogama su oznaèena vreæasta ili vrtenasta proširenja površnih vena nogu koja èine 95% svih proširenja vena u ljudskom organizmu. Bolest je èešæe zastupljena kod žena nego kod muškaraca. Najèešæa lokalizacija proširenih vena je na unutrašnjoj strani potkoljenice i natkoljenice, rjeðe stražnjoj strani potkoljenice a jošrjeðe obje lokalizacije. Stagnacija krvi u proširenim venama nogu dovodi do povišenja venoznog pritiska i poremeæaja propusnosti kapilara s ekstravazacijom teènosti u okolna tkiva što rezultira slabljenjem njihove prehrane te podražajem vegetativnih i somatskih živaca što za posljedicu ima subjektivne tegobe kod bolesnika. Etiološki to jest uzroèeno gledano proširenja vene mogu biti. Primarna (familijarna, idiopatska) koje se javljaju u 80% sluèajeva a posljedica su uroðene slabosti venskog zida te nesposonosti zalistaka da obavljuju svoju funkciju. Sekundarna - postflebitièna i Treæi tip rijetke i neobièene manifestacije na venskom sistemu kao što su arterio-venske fistule. U klinièkoj slici su izraženi osjeæaj težine u nogama, peckanja, grëevi, nepetost, stezanje, toplina kože i lagana bol u nogama najèešæe uveèe poslije dugog stajanja, jaèa bol se javlja samo u sluèaju tromboze. Ako bolest poprimi hronièan tok što je i najèešæe javlja se otok i pigmentacija kože, ulkus, tromboflebitis a moguæe je i krvarenje iz proširenih površnih vena. Lijeèenje proširenih vena se može provoditi 1. Konzervativno, 2. Operativno ili endoluminalnom sklerozacijom proširenih vena (laser I radiofrekvencija) 1. Konzervativno–neoperativno lijeèenje se provodi nošenjem elastiènih èarapa i zavoja, poštedom stajanja, sklerozantnom terapijom bilo sklerozantnom teèenošæu ili pjenom i medikamentozno, i uglavnom je dodatak ili u nastavku hirurških, laserskih ili radiofrekventnih intervencija na venama 2. Operativno se uglavnom lijeèe primarni varikoziteti, sekundni samo ako je duboka venska cirkulacija uredna. Operativni zahvati na venama nogu se izvode u lokalnoj, regionalnoj, spinalnoj i opštoj anesteziji uz obavezno prethodno ispitivanje prohodnosti dubokih vena i funkcionalne sposobnosti venskih zalistaka, što se najbolje može obaviti ultrazvuènom dijagnositkom. Planiranje operativnog zahvata za svakog bolesnika mora biti individualno, ono se vrši prema lokalizaciji, stepenu i vrsti patoškog procesa na venama stopala, potkoljenice i natkoljenice uz obavezno preoperativno markiranje proširenih potkožnih vena i insuficijentnih komunikantnih vena. Najèešæe su zastupljene tri vrste operativnih zahvata na venama nogu. Striping vene safene magne to jest odstanjanje glavnog stabla površnog sistema venske cirkulacije. Striping vene safene parve to jest ostranjanje manjeg stabla površnog sistema venske cirkulacije. Ligiranja insuficijentnih komunikantnih vena koje povezuju površni i duboki venski sistem uz miniflebektomije kojima se odstranjuju proširene manje površne vene. Radikalni zahvat kojeg èini striping vene safene tj. Odstranjenje glavnog stabla površnog venskog sistema u zadnje vrijeme veoma uspješno zamjenjuju dvije savremene metoda (laser I radiofrekvencija) kojima se proširena vena neodstranjuje nego se uništi temperaturom koju razvija I laser I radiofrekventni valovi. Recidivi proširenih vena poslije adekvatno izvedene intervencije: bilo hirruški laserom ili radiofrekvencijom su rijetki a ako se i pojave znatno su blaže nego ranije. Ne treba zaboraviti da je varikozna bolest, bolest progresivnog karaktera, njen tok ne teèe podjednako kod svih bolesnika nego je individualan, intervenciju na prošivne venu (hirurški, laserom ili radiofrekvencijom) treba raditi da bi se umanjile postojeæe tegobe ali I preduprijedile moguæe komplikacije proširenih vena (tromboflebitisi, tromboembolije, dermatitis). Ulkusi.) Jer su te komplikacije mnogo pogubnije za pacijenta od same primarne bolesti to jest od proširenih vena. Netreba zaboraviti da se i preoperativno i postoperativno trabaju primjenjivati i metode konzervativnog lijeèenja. - Foam sclerotherapy - sklerozacija proširenih vena pjenom Veæ treæu godinu u Poliklinici SUNCE Zenica uspješ se radi hemijska sklerozacija proširnih vena pjenom pod kontrolom ultrazvuka, Ova metoda ne samo da je efikasna nego je i najjednostavnija i najjeftinija metoda za riješavanje proširenih vena nogu. Prim. Dr Enver Šabiæ specijalista opšte hirurgije specijalista ortopedije i traumatologije